

SKIVEKOMMUNE

Pædagogisk Læreplan

2020

Minimumsskabelon til lokal pædagogisk læreplan

Forord

Den pædagogiske læreplan er et aktivt og internt arbejdsredskab for medarbejdere, ledelse og institution. Den pædagogiske læreplan har fokus på praksisudvikling og kvalitet i dagtilbuddet og har fokus på "hvordan" frem for at være en ønsket plan.

Det er ikke hensigten, at den pædagogiske læreplan skal være en lang rapport, som i detaljer beskriver dagtilbuddets arbejde med det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Den pædagogiske læreplan skal fungere som et pædagogisk redskab, der via max. tre **korte relevante pædagogiske overvejelser, refleksioner og eksempler** skal skabe en klar fælles retning for det pædagogiske arbejde der foregår i dagtilbuddet, herunder sikre, at den intenderende pædagogik er til stede hele dagen og i alle aktiviteter, rutiner m.v. med børnene.

Den pædagogiske læreplan skal således indeholde nogle overordnede relevante refleksioner og eksempler på, hvordan det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet inddrager børnenes perspektiv og børnefællesskabet og tager højde for den konkrete børnegruppes sammensætning og behov. Eksemplerne skal være retningsgivende for personalet i det daglige pædagogiske arbejde med børnene.

Den pædagogiske læreplan skal være *levende* og afspejles i det pædagogiske arbejde. Den skal ikke ende "i skuffen", men skabe sammenhæng mellem det pædagogiske læringsmiljø *hele dagen* og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den skal bruges til at tilrettelægge og følge op på den pædagogiske praksis. Centralt for den pædagogiske læreplan er et skærpet blik på praksis ud fra aktuelle eksempler på læringsmiljøer.

Den pædagogiske læreplan er det tydelige pejlemærke. Der kan være flere veje mod pejlemærket og der skal løbende stilles ind, navigeres og justeres.

Den pædagogiske læreplan skal have et fokus på at der arbejdes ud fra en systematisk og løbende *evalueringskultur*. Læreplanen og hverdagspædagogikken skal spille aktivt sammen.

Ved at bruge den pædagogiske læreplan til løbende at reflektere over, evaluere og udvikle den pædagogiske praksis, bliver det faglige blik skærpet for de små læringsøjeblikke i hverdagen.

Arbejdsgruppen for Lokal Pædagogisk Læreplan, August 2019

Præsentation af institutionen	
<ul style="list-style-type: none"> • Pædagogisk profil • Organisering i institutionen • Fysiske rammer • Børnegruppens sammensætning og forskellige forudsætninger • Personalets sammensætning 	<p>Vestsalling Skole og Dagtilbud (VSD) er forankret i 5 byer i Vestsalling med skole og dagtilbud. Den Pædagogiske læreplan er overordnet gældende for de fire dagtilbud i Lem, Lihme, Ramsing og Rødding. Herudover har hver enkelt dagtilbud sat sit eget præg på læreplanen. Dette fremgår ved, at de enkelte afdelinger har sin udgave liggende på egen hjemmeside.</p> <p><i><u>VSD Børnehaven Birkely</u> er beliggende midt i Lem by og har plads til 40 børn. Vi flyttede i nye lokaler i 2017, og lige nu er legepladsen ved at blive renoveret og fornyet. I børnehaven er rummene store og lyse og med plads til både fordybelse og bevægelse, huset bindes sammen af et stort alrum hvor også køkkenet er. Vi har adgang til skolens hal og bibliotek i hverdagen. Udenfor ligger den store legeplads og et lille stykke uden for byen ligger en lille skov, hvor vi har skovbørnehave. Her kommer vi ofte, og om sommeren flytter vi derned i en længere periode.</i></p> <p><i>Vi modtager børn i alderen 3-6 år. Det er primært børn fra lokalområdet, det er børn med dansk baggrund og børn fra andre lande, som har bosat sig i området.</i></p> <p><i>Personalet består af uddannede pædagoger, pædagogiske assistenter og medhjælpere. Vi har desuden praktikanter og studerende i perioder.</i></p>

--	--

Det fælles pædagogiske grundlag

Barnesyn, dannelse og børneperspektiv, leg, læring, børnefællesskaber

(s. 13-21 i publikationen "Den styrkede pædagogiske læreplan")

Hvilken forståelse har vi af de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag
Hvordan kommer de til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

(beskriv dem samlet eller hver for sig)

Retningsgivende refleksioner og eksempler i forhold til egen institution

Barnesyn

Vi vil møde barnet som et selvstændigt, værdifuldt individ, der bidrager til fællesskabet. Vi tager udgangspunkt i børns forskelligheder, så barnet føler sig set og hørt.

Vi ser bag om barnets handlinger, vi spørger ind, vi guider for at støtte barnets intentioner således, at dets handlinger bliver meningsfulde. Barnet skal gennem en genkendelig hverdag med rutiner, leg og plads til nysgerrighed og fordybelse, opleve sig betydningsfuld og inkluderet i fællesskabet. I praksis betyder det, at børn skal behandles forskelligt for at have lige udviklingsmuligheder.

Birkely:

Vi understøtter børnesynet, når vi eksempelvis respekterer og tager udgangspunkt i alle børns perspektiver, når børnene er i konflikter med hinanden. Vi tager os tid i konflikterne og forsøger i processen af få børnene til at få blik for hinanden. Nogle konflikter varer længere end andre, og vi tager blandt andet højde for sproglige udfordringer.

Eksempelvis: "Et barn har bygget en rumstation og leger med sig selv ved stationen. Et andet barn kører hen til rumstationens garage og forsøger i ihærdigt at køre ind i rumstationen. Barnet med rumstationen bliver vred og græder. Det andet barn bliver også vred og forsøger af alle kræfter at blive ved med at køre ind i rumstationen, mens det første barn græder højere og forsøger desperat at afværge situationen. Børnene bruger ingen ord, kun tydeligt frustrerede lyde og kropssprog. Pædagogen sidder blandt børnene. Pædagogen spørger først barnet med rumstationen, hvad han er ked af. Dertil svarer drengen, at det er hans rumstation og den anden dreng vil ødelægge den. "Spørg ham om han vil ødelægge den", siger pædagogen "Vil du ødelægge den?" spørger rumstations-barnet. Det andet barn bliver igen frustreret og siger "nej, nej, nej". Hvad vil du så?", spørger pædagogen. Drengen svarer, at han vil ind i garagen. Pædagogen beder barnet med bilen om at sige, at han bare gerne vil besøge rumstationen, hvilket han gør. Barnet med rumstationen tænker sig godt om. Der er en lang pause. Pædagogen tilføjer, at de godt nok er heldige,

at der både er en rumbil og en rumstation på den her planet. "Hørte du, at han gerne vil være med i din leg?" siger pædagogen til drengen med rumstationen, hvilket der bliver svaret ja til. "Må han være med?" spørger pædagogen. "Ja", svarer drengen med bygningen. "Så skal du sige det til ham", svarer pædagogen. Drengen spørger barnet med rumbilen "Vil du ind i min garage?" Herefter leger de sammen.

Dannelse og børneperspektiv

Vi øver barnet i at respektere andres forskelligheder, så det oplever og får en begyndende forståelse for at alle kan noget, som er værdifuldt for fællesskabet. Gennem legen støtter vi barnet i medbestemmelse, når det høres, følges og gives valgmuligheder. Vi understøtter dette i små og store grupper, hvor også turtagning og forhandling er præmisser for deltagelse i fællesskabet.

I Birkely arbejder i det daglige med, at børnene skal få lyst til at blive aktive deltagere i hverdagens aktiviteter og derigennem få såvel fornemmelsen af fællesskab med gruppen samt oplevelsen af, at have indflydelse på egen læring og samtidig vise hensyn til gruppens interesser. Vi guider, støtter op om og udfordrer børnene (såvel i grupper som individuelt) således, at de opdager egne og nye muligheder for større deltagelse, og hvordan det er at være en del af et større fællesskab.

Eksempelvis: Det er fredag, og aktiviteten er yoga. En dreng har ikke lyst til at deltage, vi voksne bestemmer os for, at han i dag skal være med i lokalet og se på.

Han følger med da en ekstra voksen tager hans hånd og siger: "Kom vi følges". Drengen har dog en mening om, at han vil sidde på bænken og ikke på pause-måtten. Igen tager den voksne ham i hånden, og de sætter sig sammen på pause-måtten. Drengen er observerende og nyder tilsyneladende at sidde sammen med den voksne og kigge på.

Efter lidt tid hvisker den voksne til drengen: "Kom vi skal være med", hvorefter hun rejser sig og sætter sig over på en yogamåtte. Drengen bliver siddende på pause-måtten. Efter endnu lidt tid vælger drengen at flytte over ved siden af den voksne og deltage i den sidste del af yoga-aktiviteten. Efterfølgende roses drengen for sin deltagelse.

Fredagen efter vælger drengen på eget initiativ at deltage i yoga sammen med gruppen og være deltagende under hele seancen.

Legen

Legen har værdi i sig selv og er grundlæggende for barnets sociale, personlige læring og udvikling. Børn har forskellige forudsætninger for at indgå i leg og vi støtter barnets initiativ til at udvikle og bidrage til legen. Vores opgave er at respektere og rammesætte barnets spontane og selvorganiserede leg. Vores fokus er, at alle børn trives i legen, og har en oplevelse af at være med.

I Birkely har vi fokus på legen i hverdagen og at vi giver plads til den. Vi er opmærksomme på, at nogle børn trives godt i den frie leg, mens andre børn har brug for støtte for at udvikle legekompeter. Vi sætter ofte lege i gang, når vi har noget for øje, det kan være sociale spilleregler eller et barns selvværd/selvforståelse. At mestre legen er et vigtigt redskab for barnet, og det er i dette forum, barnet øver sig i færdigheder.

Vi tænker, at vigtige aspekter ved legen er udvikling af personlighed, fantasi, sprog, nysgerrighed, sociale kompetencer, virkelyst, selvværd og identitet.

Eksempelvis: 3 piger leger i dukkekrogen, de har tilsyneladende en god leg og har leget længe uden at lade sig forstyrre. Pædagogen holder sig i nærheden uden at forstyrre dem. To af pigerne bliver uenige om en dukke, de rykker begge i den og råber højt. De vil have den samme dukke, som de begge mener, at de havde først, imens trækker den sidste pige sig og fortsætter legen alene. Nu giver pædagogen sig til kende, da hun ser at de har udfordringer med at løse konflikten selv. De to piger taler grædende i munden på hinanden og holder på deres ret. Pædagogen spørger ind til legen og pigerne forklarer at det er en god leg, så spørger pædagogen, om der kunne være flere dukker med i legen. Nu kigger de to piger på hinanden, stopper helt med at snøfte og bliver enige om at skiftes til den samme dukke. Herefter fortsætter legen mellem de tre piger.

Læring

Vores udgangspunkt er, at børnehaven skal være et trygt sted for barnet at øve sig og eksperimentere gennem krop og sanser. De opnåede erfaringer bliver byggesten for videre udvikling, læring og kan bruges konstruktivt i andre sammenhænge. Vi sikrer, at det pædagogiske læringsmiljø, både det fysiske og det psykiske, skaber den bedste ramme for børns læring.

I Birkely understøtter vi læring blandt andet ved at lade børnene bearbejde ny viden i et bredt perspektiv, så hele børnegruppen får deltagelsesmuligheder og derfor fanger interesse for emnet.

Eksempelvis: "De voksne kører et projekt om "Vilde Vidunderlige Dyr". Denne dag er det om ræven, og børnene skal af to hold på ca. 12 børn se nogle små sekvenser omkring ræven på en storskærm. Ikke alle er lige optagede af de små sekvenser, mens andre er dybt optagede af de små klip. Den voksne forsøger at fastholde alle børns opmærksomhed, ved at stille fængende spørgsmål og forstørre det, der foregår i sekvenserne. Efter filmen foreslår en voksen, at børnene får ræveører, hvilket får nogle af de børn, der ikke var deltagende i filmsekvenserne til at rette opmærksomheden på den kreative proces. Der tales om ræveører og børnene deltager ved at klippe deres egne ræveører. En af de voksne finder på at lave en rævehule under et bord, da nogle af børnene nu kravler rundt og bjæffer og leger de er ræve. Børnene samler noget af legetøjet ind i hulen, da de jo så på filmen, at ræve også godt kan lide at finde ting fra byen. Nu bliver børnene meget deltagende med kroppen og vilde, da ræveunger jo er legesyge. Der er larm og ræve, der bjæffer, og nogle af de børn, som ikke deltager i legen, kan ikke finde ro på stuen. Den voksne flytter legen ind i et rum, hvor hun finder forskellige tæpper, som er børnenes forskellige rævehuler. En af de voksne sætter sig i døråbningen for at holde øje med at ræveungerne bliver ved med at være gode ved hinanden. Børnene triller rundt, tumler og finder selv forskellige roller. I deres rævehuler har de fred. Legen foregår mere eller mindre hele dagen."

Børnefællesskaber

I det sociale samspil tilstræber vi at skabe et velfungerende børnefællesskab, hvor børn kan etablere venskaber på tværs af alder, køn og kultur. I fællesskabet italesætter vi det enkelte barns bidrag og initiativ, så gruppen får øje på barnet. Gennem vores pædagogiske arbejde fremmer vi legens betydning for læring i VSD-dagtilbuddene. Vi opfordrer forældrene til at deltage aktivt i, at skabe et velfungerende og inkluderende børnefællesskab for alle børn.

I Birkely understøtter vi børnefællesskaber, ved at delagtiggøre børnene i en del af den praktiske hverdag og samarbejde omkring dette. Konkret sætter vi ord på, at store hjælper små og omvendt. Vi motiverer børnene til at være hinandens makkere.

Eksempelvis: I garderoben er børnene på vej i tøj, så de kan komme på legepladsen. En pige på 3 år og en dreng på 4 år har på forhånd aftalt at de skal lege sammen. Drengen og pigen hjælper hinanden med at komme i tøjet ved, at drengen finder pigens hue, og pigen hjælper drengen i støvler. Børnene henvender sig så til pædagogen for at få hjælp til de sidste ting med påklædningen, derefter smiler de til hinanden og løber ud på legepladsen og får en god leg i gang.

Konkret bruger vi fri for mobberi-konceptet og løsningshjulet når børn kommer i konflikter. Det er værktøjer, som vi øver i børnegrupperne ud fra deres alder og udvikling. Fokus er at øve i legale handlemuligheder ved udfordringer og samspilsregler

Eksempelvis: Ældstegruppen har fri-for-mobberi. Dagens tema er "trøst". Pædagogen spørger børnene, hvordan man kan trøste, hvis en børnehaveven er ked af det. Der kommer mange forskellige bud fra børnene, hvoraf den ene er at give den, som er ked af det bamsevennen. Efter snakken omkring trøst er børnene optaget af at farvelægge en tegning. Udenfor rummet opstår en konflikt, hvor to piger er kommet op at skændes om en hårelastik. Pædagogen vurderer at tage den ene pige med ind i gruppen. Da hun sidder grædende på skødet af den voksne, rejser et af børnene sig og nusser hende på skulderen. Alle børn i gruppen kommer nu ilende til med deres bamseven og tilbyder hende at låne den. Pigen sidder nu med et bjerg af bamser, hun stopper med at græde og ser stolt ud over de mange bamser.

Det fælles pædagogiske grundlag

Pædagogisk læringsmiljø

(s. 22-23 i publikationen "Den styrkede pædagogiske læreplan")

Hvordan tilrettelægger vi det pædagogiske læringsmiljø, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Retningsgivende refleksioner og eksempler i forhold til egen institution

Vi arbejder bevidst og målrettet med barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem hele dagen. Leg og læring indgår i dagligdagens rutiner, således at barnet får god tid til at øve sig i samspil med det pædagogiske personale og i børnefællesskabet.

Læringsmiljøet tilrettelægges, så det tilgodeser barnets alder og udvikling. Vi differentierer den pædagogiske praksis, hvilket vil give barnet muligheder for at trives, udvikle sig og dannes i sit eget flow. Vi tilrettelægger læringsmiljøet, så børns udsagn og handlinger indgår og respekteres i samspillet med de voksne omkring opgaven.

I Birkely opøver vi en genkendelig struktur for børnene, fordi vi finder, at med en hverdag, hvor der er rutiner tryghed og forudsigelighed, så understøtter vi børnenes mulighed for at udvikle sig indenfor de givne rammer. Vi har blik for, at når børnene er trygge, så kan der ændres efter omstændighederne, ex at vi spiser udenfor i modsætning til de faste spisegrupper indenfor.

Eksempelvis: fredag arrangeres der fællessang. Alle børn er samlet. Nogle børn bruger meget tid på at lytte til sangene, mens andre børn er fokuserede på at synge med eller lave fagter. I denne aktivitet prioriterer vi, at alle voksne er deltagende, fordi nogle børn har brug for en ekstra hånd til at holde koncentrationen. En voksen har opgaven at finde dagens sange, herunder også at invitere børnene til at foreslå sange, samtidig fortæller hun, at de skal huske at ikke alle kan få deres ønsker opfyldt. En dag er der et barn, som sidder på skødet af en voksen, og barnet ved siden af spørger, hvorfor det barn må sidde på skødet af den voksne. Den voksne svarer, at barnet øver sig på at være med til fællessang, og du øver dig jo på noget andet. Denne forklaring accepterer det andet barn.

Eksempelvis: Nogle drenge vil gerne lave perleplader, og pædagogen finder perler og mønstre frem. Børnene har forskellig alder og derfor bestemmer pædagogen, at de ældste skal lave snefnug, hun guider drengene i at læse mønsteret. Hun forklarer dem, at de skal tælle henholdsvis, perler og prikkes og samarbejde, hvis de har brug for hjælp fra hinanden. De går i gang med opgaven og hjælper hinanden indbyrdes, når de kan.

Undervejs motiveres drengene til at være opmærksomme på, om kammeraterne har brug for hjælp til perlerne, og deres udholdenhed italesættes. Når et snefnug er færdigt går den voksne ind i køkkenet og stryger, imens drengene arbejder videre på deres perleplader. Under hele forløbet har pædagogen også blik for de yngste, som eksperimenter med at få perler på perlepladen.

Det fælles pædagogiske grundlag
Forældresamarbejde
(s. 24-25 i publikationen "Den styrkede pædagogiske læreplan")

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Retningsgivende refleksioner og eksempler i forhold til egen institution

I VSD-dagtilbuddene er det en grundlæggende forudsætning, at der er et ligeværdigt, kvalificeret og differentieret samarbejde omkring barnet. Vi har fokus på at forældre er forskellige og har forskellige forudsætninger for forælderrollen.

På det første møde med forældrene, afstemmer vi forventninger til hinanden. Vi har erfaring for, at det er afgørende for samarbejdet, at det bygger på gensidig tillid.

Vi opfordrer forældre til at være deltagende i barnets hverdag, på forældremøder, garderobesnakke, sociale arrangementer, forældrekafe, etc. ud fra de forudsætninger den enkelte forælder besidder. Vi ved, at samarbejde har betydning for det enkelte barns trivsel og udvikling. Vi opfordrer forældre til at være opsøgende på informationer.

I Birkely har vi formelle og uformelle samtaler med forældrene, vi mødes i hverdagen og ved fælles arrangementer. Disse er strukturerede og fastlagte gennem barnets tid i børnehaven. Vi er åbne for samtaler omkring børns trivsel og udvikling, samt begivenheder, som har indflydelse på deres hverdag.

Vi sender informationer hjem til forældrene, så vi dels ved hvad, der foregår i børnehaven og dels kan være aktive deltagere i det, som foregår i børnehaven. Herigennem ønsker vi at skabe sammenhæng i børnenes verden - mellem børnehaven og hjemmet.

Eksempelvis: I forbindelse med aktiviteten "Hit med lyden", som er et forløb for de ældste børn, hvor der arbejdes med lydlig opmærksomhed og bogstavkendskab, informeres forældrene i forvejen. Her opfordres de til at understøtte projektet derhjemme, da børnene får opgaver med hjem, som forældrene skal hjælpe med at udføre. I dette eksempel er opgaven, at børnene samler ting, som begynder med et bestemt bogstav.

Eksempelvis: Ved 3-måneders-samtalen udfyldes TRAS-skemaet i samarbejde mellem forældre og en pædagog. Her kan begge parter opleve, at der kan være forskelligheder i den måde barnet opleves på om det er hjemme eller i børnehaven, det kan være måden at agere på eller samarbejde på. Denne forskellighed italesættes og danner en større bevidsthed omkring barnet. En forælder beskriver det som en øjenåbner for, hvad de kan forvente af deres barn i den givne alder, og hvordan de sammen med os kan være medvirkende til barnets videre læring og udvikling.*

**tidlig registrering af sprogtilegnelse*

Det fælles pædagogiske grundlag

Børn i udsatte positioner

(s. 26 i publikationen "Den styrkede pædagogiske læreplan")

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Retningsgivende refleksioner og eksempler i forhold til egen institution

I VSD-dagtilbuddene tilbyder vi et fagligt, kompetent læringsmiljø ud fra de givne rammer og ressourcer.

Vi tilrettelægger hverdagen ud fra, at alle børn er en del af børnefællesskabet. Børn har et iboende behov for at føle sig værdifulde og blive mødt med positive forventninger, så barnet derigennem oplever at kunne mestre i de sammenhænge, det indgår i.

I Birkely inddrages børn i udsatte positioner på lige fod/vilkår med øvrige børn, vi justerer efter deres særlige behov. Vi bruger ofte legeværksteder som en øvearena, og her er det pædagogen, som har ansvaret for øvebanen. Legene kan være samlet omkring specifikt legetøj el.lign.

Eksempelvis: Omkring et bord sidder syv børn og en voksen. Flere af børnene deltager i legeværkstedet, hvor der er lego på bordet. Alle leger hver for sig, nogle på baggrund af sproglige udfordringer, andre fordi de har svært ved at byde ind i legen. Der er ingen verbal kommunikation blandt de forskellige børn, hvoraf nogle bare observerer. Den voksne spørger, hvad de laver. Et barn fortæller, at han laver en rumbil, og således starter den tematiserede leg. Vi snakker om, hvordan vi kan komme op til hinanden, der i rummet, og hvad vi skal lave, når vi skal besøge hinanden på månen. Der kommer mange forslag, og imens begynder børnene at bygge det, de taler om. Der er også en, der laver et månehotel, og nu valfarter alle til hotellet for at overnatte. Snakken går om, hvad vi skal spise, hvor de skal parkere, hvor de skal sove (skal det være en dobbeltseng, enkelt seng eller en trekvartseng), og alle er deltagende. "Se der er en små bil", siger en dreng. "Ja, det er en lille bil", gentager den voksne. "Bilen kan gå selv", siger en anden. "Ja, den kan køre selv", svarer den voksne. "Se, fisken vil også sove i rumhotellet", siger et barn, der har været tilbageholdende. Børnene griner og besøger hinanden på kryds og tværs.

Det fælles pædagogiske grundlag

Sammenhænge

(s. 27 i publikationen "Den styrkede pædagogiske læreplan")

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen?

Retningsgivende refleksioner og eksempler i forhold til egen institution

Vi understøtter fortsat barnets lyst og mod på nye udfordringer og oplevelser. I legende aktiviteter bevidstgør vi barnet om, at det er på vej til at kunne mestre flere færdigheder som individ og i børnefællesskabet. Samtidig understøtter vi det enkelte barns iboende nysgerrighed for at tilegne sig ny viden.

I lokalt forankrede brobygningsforløb tilrettelægger vi, 0.kl og sfo'en et forløb, som understøtter kendskab til hinanden i henhold til politik for gode sammenhænge.

Vi og forældrene samarbejder om at børnefællesskabet bliver dynamisk og udviklende. Her lægger vi særlig vægt på børnefællesskabet, hvor forældre har en opgave i at støtte børnene i deres legerelationer.

I Birkely har vi særlige aktiviteter for de ældste børn med fokus på personlige, alsidige og sociale kompetencer, her ruster vi dem til at begynde at turde stå på egne ben og give udtryk for egne meninger, samtidig gøres de opmærksomme på deres forskelligheder og egne øvebaner. Vi sætter særlig fokus på, at børnene får en fornemmelse for, at de er en gruppe og skal derfor kunne samarbejde med flere inden skolestart.

Vi deler matrikel med skolen og herved møder børnehavebørn både skolebørnene og personalet på skolen ved forskellige lejligheder. Flere gange årligt kommer de ældste klasser og læser med børnehavebørnene.

Eksempelvis: I dag skal gruppen på skøjtebanen. Da de samles i garderoben før afgang, italesætter pædagogen igen dagens program og formålet med turen. Formålet er at vise omsorg og respekt for hinanden og at samarbejde som et hold. Selvom det at skøjte er en færdighed de lærer, så er det ikke det vigtigste i dette forløb. Dette forklares børnene undervejs i projektet. Pædagogen spørger om børnene kan huske, hvad ordene betyder, flere børn byder ind med svar. De forklarer også, at de vil være modige og tolerante, hvis nogen kommer til at grine af dem. Alle ord kender børnene fra mobbe-projektet. Fremme ved skøjtebanen er børnene optagede af at få skiftet fodtøj, hjælpe hinanden med skøjter og handsker. På skøjtebanen ses deres forskellige forudsætninger for at deltage, og her kommer børnenes fokus ofte til at være, hvordan de håndterer

at skøjte. Et barn falder og pædagogen spørger de omkringskøjtende børn, om de har set det, og en vedkommende mon har brug for hjælp. Nogle børn hjælper ham op igen og holder i hånd til han genfinder balancen. Da et andet barn griner, så siger et af de hjælpende børn "stop" til hende.

Hjemme i børnehaven igen samles børnene og nu evalueres turen. Der stilles opklarende spørgsmål fra pædagogen, som "var der nogen som hjalp en ven", "var der nogen, som havde brug for hjælp/trøst", "hvem var modige i dag" (i betydning at have mod til at sige fra/ overvinde sig selv)

Øvrige krav

Inddragelse af lokalsamfundet

(s. 29 i publikationen "Den styrkede pædagogiske læreplan")

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Retningsgivende refleksioner og eksempler i forhold til egen institution

Alle VSD-dagtilbud ligger i små lokalsamfund.

Vi er opmærksomme på nærmiljøets muligheder, så børnene får en fornemmelse af den omverden, de er en del af. Vi indtænker lokalsamfundet i de forskellige temaer, så børnene får kendskab til deres lokalområde.

I nogle tilfælde har vi besøg af frivillige, som kommer i huset og ex bager eller tegner/klipper med forskellige børnegrupper. Her deltager den frivillige som gæst, og har således ikke ansvar for aktiviteten eller børnegruppen.

I Birkely, som ligger i den lille landsby Lem, har vi samarbejde med vores skole, plejehjemmet, kirken og den lokale foderstofafdeling, samt vore naboer og forældre, som byder ind med landbrugsbesøg m.m. Vi vil gerne have, at børnene får en oplevelse af at de er en del af noget større. Derudover samarbejder vi med de ældre elever på skolen i forskellige sammenhænge.

Eksempelvis: Vibesøger plejehjemmet med en lille gruppe børn. Inden har vi forventningsafstemt og været hende med et opslag om vores besøg. Da vi kommer på besøg, er en gruppe beboere samlet i dagligstuen. Denne gang er der fællessange på planen, og alle synger bla "jeg ved en lærkerede". Efterfølgende findes sakse og ugeblade frem og der klippes collager. Vi får serveret saftvand og boller, her er børn og beboere placeret sammen ved forskellige borde. Snakken går mellem aldersgrupperne, og der er en god stemning.

Øvrige krav

Vurdering af det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø (i et børneperspektiv, hvor børns oplevelser af børnemiljøet inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.

(s. 30 i publikationen "Den styrkede pædagogiske læreplan)

Hvordan integrerer vi det fysiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Retningsgivende refleksioner og eksempler i forhold til egen institution

Vi opfordrer barnet til at sætte aftryk og udtryk på børnehavens indretning og udsmykning. Den fysiske indretning er tilpasset aldersgruppen med fokus på, at børn kan øve sig i at være selvhjulpne, selv at kunne finde de ting, som skal bruges i hverdagen.

Vi tilbyder et børnemiljø, hvor vi bevidst understøtter barnets perspektiv. Det giver barnet mulighed for at udvikle sin selvforståelse, selvværd og robusthed. Samværet med det pædagogiske personale og børnefællesskabet er kendetegnende ved tolerance, respekt, omsorg og mod.

Birkely er indenfor indrettet, så rummene har navne, der henviser til de funktioner der er i det pågældende rum. Desuden er huset indrettet med synlige legeøer. Vi har skilte, som kan være med til at definere, hvor en leg kan udfolde sig, ex at her leges med biler. Vores rum er indrettet med en stor grad af mobilitet, så der kan flyttes om, når behovet opstår. Stole kan således i en leg blive til en lang balancebane, skumplader rundt om bordet bliver til et piratskib, da børnene mangler et skib i deres leg. Biblioteket kan blive til et stillerum, når et par børn har brug for roen.

Legepladsen tilbyder forskellige aktiviteter sammen med udeværkstedet, og vi er opmærksomme på at bruge hele uderummet i hverdagen.

Vi vil gerne have en børnehave, som udtrykker dels en stemning og dels hvad vi er optagede af, det kan være fugle, blomster, hajer, årstider, m.m.. Her kommer både børnenes kreativiteter, plakater og pynteting frem. Rundt om i huset hænger tavler med forskelligt formål - dette for at skabe overblik over dagsrytme, informationer, og tavler, som børnene selv råder over.

Eksempelvis: Børnene er optagede af pokemo-go, pædagogen sætter en leg i gang, hvor man skal finde en pokemon (tampen brænder), her bliver børnehaven til et pokemon univers. Efter legen opfordres børnene til at tegne pokemons, de er meget engagerede og viser interesse for de andres tegninger. Børnene hænger efterfølgende deres tegninger op på tavlen. De forklarer de andre børn og voksne om tegningerne.

Pædagogisk læringsmiljø generelt

Børns brede læring

(s. 32 i publikationen "Den styrkede pædagogiske læreplan")

Hvordan ses den brede læring indenfor og på tværs af de 6 læreplanstemaer
(nysgerrighed, gåpåmod, selvværd og bevægelse)

Retningsgivende refleksioner og eksempler i forhold til egen institution

I VSD-dagtilbuddenes hverdag tilrettelægger vi læringsmiljøet ud fra børns alder, forudsætning og sammensætning.

Det betyder, at aktiviteter og rutiner er foranderlige. Vores kerneydelse er at fokusere på det udviklende samvær og samspil i børnegrupperne. I det er vi optagede af, at børnenes dannelsesproces er i spil. Vores opgave er at reflektere, justere og evaluere den pædagogiske praksis i forhold til barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse. Processen foregår ved at pirre barnets nysgerrighed, motivere barnets gåpåmod, støtte selvværdet og skabe rum og rammer for bevægelse. Vi er bevidste om at etablere en kultur, som afspejler at det er i orden, at øve sig, at fejle og at hjælpe andre.

I Birkely vil vi gerne kendes på at børnehaven er et godt sted at blive større. Vores udgangspunkt er, at det skal være meningsfuldt for barnet at gå i børnehaven og være en del af fællesskabet

Børnene støttes i at få venner og knytte venskaber, så de har mod og lyst til at udfordre sig selv både personligt, sprogligt og kropsligt.

Vi prioriterer at store hjælper små, og at børnene øver sig i selv at kunne klare de udfordringer, som de møder i løbet af dagen. Det kan være selv at tage sine sko på, at lytte til en historie, at hælde vand op til sidekammeraten, at trøste en ven. At jeres børn oplever at de kan selv og kan vise omsorg for andre er kendetegnende for den praksis vi arbejder ud fra. Vi ved at børn er forskellige og har forskellige behov, derfor møder vi dem individuelt, så de derigennem kan blive en del af fællesskabet.

	Aktuelle eksempler på læringsmiljøer i løbet af hele dagen Max. 3 eksempler	Hvilke læreplanstemaer er <u>særligt</u> i spil? (s. 34-47 publikationen "Den styrkede pædagogiske læreplan") 	"De pædagogiske mål udtrykker sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø på den ene side og børns læring på den anden side" I relation til indholdsbeskrivelser og mål for de udvalgte læreplanstemaer bliver vi opmærksomme på at.... 	Vi vil derfor bestrebe os på at praksisudvikle...	Vi vil derfor undersøge... Metoden bliver.... Næste skridt bliver at....
Planlagte vokseninitierede aktiviteter					
Børneinitierede aktiviteter					
Leg	<p>Som det fremgår af dette skema har vi valgt at arbejde med de seks læreplanstemaer og læringsmiljøer i en dynamisk forståelse.</p> <p>I de efterfølgende fem bokse vil aktuelle eksempler blive beskrevet i forhold til de nævnte læringskontekster.</p> <p>Eksemplerne udspringer af en nysgerrighed og undren i forhold til praksis og med et ønske om praksisudvikling.</p>				
Spontane aktiviteter					
Daglige rutiner					

Planlagte vokseninitierede aktiviteter

<p>Aktuelle eksempler på læringsmiljøer i løbet af hele dagen Max. 3 eksempler</p>	<p>Børnene skal i dag være i aldersopdelte grupper. En gruppe går i legestuen, hvor der leges med klodser, en anden gruppe går i værelset, hvor der laves motorik og den sidste gruppe bliver i alrummet, hvor der arbejdes med sorteringskasse. Børnene er blevet forberedte på dagens opdeling til frugt ud fra børnehavens ekstra fokus på forberedelse for børn "hvor, hvad, hvornår og hvor længe". Legene skaber ro på de forskellige stuer, og der er en voksen i hvert rum. Efter de aldersopdelte lege har stået på et stykke tid åbnes rummene igen. Nogle bliver et stykke tid i diverse rum, da det har inspireret dem til videre lege med hinanden.</p>
<p>Hvilke læreplanstemaer er særligt i spil?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sociale kompetencer 2. Kommunikation og sprog.
<p>I relation til indholdsbeskrivelser og mål for de udvalgte læreplanstemaer bliver vi opmærksomme på at....</p>	<p>I dagligdagen i Birkely har vi fokus på at små lærer af store og omvendt. Derfor leges der på kryds og tværs af aldersgrupperne og ved frokost sidder børnene ved 3 blandede borde. Vi er dog bevidste om at de voksne har et stort ansvar i at give børnene et indblik i forskellige fællesskaber og at inspirere børnene i aldersopdelte lege, da disse både giver børnene en forståelse for hvem de skal gå i skole med, udvikler deres legekompeterencer samt giver børn i udsatte positioner en mulighed ved voksenhjælp at øge deltagelsesmuligheder i ro og mag.</p> <p>Desuden skal legen også understøtte det enkelte barns kommunikation. Og der er større mulighed for at det enkelte barn kommer til orde i mindre grupper, hvor der forhandles, kommunikeres og deles ideer.</p>
<p>Vi vil derfor bestræbe os på at praksisudvikle....</p>	<p>Børn i aldersopdelte grupper.</p>

Vi vil derfor undersøge...	Om børnene får øjnene mere op for forskellige legemuligheder, når vi blandt andet deler dem op aldersmæssigt og om der i de aldersopdelte aktiviteter kommer mere ro til fordybelse i de forskellige grupper.
Metoden bliver....	At vi hver onsdag deler op i aldersopdelte grupper.
Næste skridt bliver at....	Registrere om det har en positiv effekt for børnegruppen, når vi opdeler.

Børneinitierede aktiviteter	
Aktuelle eksempler på læringsmiljøer i løbet af hele dagen Max. 3 eksempler	I Birkely havde vi nogle store kampesten, der afgrænsede en have, som skulle have ro til at vokse op. Hver dag rullede nogle børn stenene til side ud på vore fliser for at finde biller, myrer og andre småkravl. I den proces samtalede de om det, de fandt og de var meget begejstrede og viste deres fund til personalet. Selvom personalet delte børnenes begejstring for deres fund, og der kom mange samtaler omkring disse, kæmpede personalet samtidig med at skubbe stenene tilbage og fortælle børnene, at vores have skulle have fred. Men på trods af dette fortsatte børnene med at skubbe stenene til side for at finde dyrene. Personalet tænkte over dette og flyttede med børnenes hjælp stenene et helt andet sted hen, hvor de kan flyttes både den ene og den anden vej uden at ødelægge haven og så børnene kan få deres nysgerrighed vækket og stillet.
Hvilke læreplanstemaer er særligt i spil?	1: Natur, udeliv og science. 2: Alsidig personlig udvikling.
I relation til indholdsbeskrivelser og mål for de udvalgte læreplanstemaer bliver vi	Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte børns erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed. Børnene tager mange initiativer, hvor de spontant udforsker naturen, hvilket vi vil være opmærksomme på, når vi indretter vores legeplads. De initiativer, som børnene så fint tog på legepladsen, viste stort engagement og stort relationelt udviklingspotentiale blandt børnene. Vi vil derfor være opmærksomme på at fortsætte med at støtte op omkring de fantastiske initiativer, der skaber muligheder for livsudfoldelse og deltagelsesmuligheder.

opmærksomme på at....	
Vi vil derfor bestræbe os på at praksisudvikle....	Et miljø på legepladsen der fortsat parrer til børnenes nysgerrighed. Et miljø på legepladsen der bestræber sig på at udvikle barnets livsduelighed og engagement ved at have øje på det, der giver mening for børnene.
Vi vil derfor undersøge... Metoden bliver.... Næste skridt bliver at....	Vi vil være undersøgende på hvordan vi fremad kan skabe miljøer, hvor børnene kan være nysgerrige på biodiversiteten i vores område. Vi vil have øje for hvad børnene interesserer sig og at vi understøtter det de er optagede af

Leg

Leg	
Aktuelle eksempler på læringsmiljøer i løbet af hele dagen Max. 3 eksempler	I Børnehaven Birkely er der en del drenge, der godt kan lide at bruge sig selv kropsligt. I dag har drengene sat kamlege i gang. Der løber ca. 8 drenge rundt på legepladsen og kæmper mod hinanden. Legen fortsætter længe og kun afbrudt af enten en voksenstyret aktivitet, frugt eller madpakketid. Til tider bliver legene for voldsomme for nogle af drengene, og der opstår konflikter, vrede og frustrationer over hvad "de andre" har gjort. Nogle mener at der bliver slået for hårdt, andre kan ikke håndtere deres kræfter, andre mener at de var gået væk fra legen og for nogle bliver det for voldsomt. På trods af at alle er en del af legen, munder kamlegene ofte ud i store konflikter. En voksen finder save frem fra værkstedet og mange af de 8 drenge griber en sav. Denne leg giver ro på drengegruppen og de lægger alle kræfter i at save de pinde, som vi skal bruge til bålet.
Hvilke læreplanstemaer er særligt i spil?	1: Alsidig personlig udvikling 2: Social udvikling
I relation til indholdsbeskrivelser og mål for de udvalgte læreplanstemaer bliver vi opmærksomme på at....	Igennem legen skal børnene lære at forhandle og løse konflikter. En af legens kendetegn er, at "børn må afstemme med hinanden hele tiden". Det er ikke altid lige nemt, da ikke alle har samme affektreguleringssevne og samarbejdsevne kræver at alle har selvkontrol, hvilket jo heller ikke altid er muligt for det enkelte barn især ikke i lege, der kan udfordre affektreguleringssevnen. I "kamlegene" kommer mange følelser af glæde, vrede mm til udtryk. Vi er opmærksomme på at børnenes følelsesregister kommer i spil, og derfor skal holde øje med, at udfordringerne ikke overstiger børnenes kompetencer.
Vi vil derfor bestræbe os på at praksisudvikle....	Lege der har fokus på regulering samt lege, hvor børnene bruger deres kræfter konstruktivt. Guide børnene i kontrollerede kamlege samt øve børnegruppen på samspilsregler igennem "Fri for mobberi" og løsningshjulet.
Vi vil derfor undersøge... Metoden bliver.... Næste skridt bliver at...	Vi vil undersøge om strukturerede vilde lege vil lære børnene at justere sig i forhold til hinanden og hvordan de bruger deres kræfter? Vi vil derfor sætte fysiske lege i gang

Spontane aktiviteter

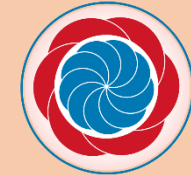
<p>Aktuelle eksempler på læringsmiljøer i løbet af hele dagen Max. 3 eksempler</p>	<p>Alle børn er denne dag i skoven. Der bliver leget i forskellige områder. Nogle har indtaget den store sanddyng, andre går på opdagelse i ydre kanterne af området, nogle sidder under halvtaget og tegner, men en gruppe børn er i skoven, hvor kun de ældste må gå. Et barn fra sidstnævnte gruppe kommer og fortæller en voksen at de har fundet en svamp, om den voksne vil se den. Den voksne går med og sammen prøver de at identificere svampen via en app. De får en snak om at der findes lamelsvampe og rørhatte og nu går den vilde jagt ind på svampe. Alle børn i "svampegruppen" jager nu forskellige svampe og hver gang findes appen og der snakkes om svampen.</p>
<p>Hvilke læreplanstemaer er særligt i spil?</p>	<p>1) Natur, udeliv og science. 2) krop, sanser og bevægelse.</p>
<p>I relation til indholdsbeskrivelser og mål for de udvalgte læreplanstemaer bliver vi opmærksomme på at....</p>	<p>1) Det er den voksnes ansvar at være med til at udvikle barnets nysgerrighed og lyst til at udforske naturen. Og dette støttes barnet helt klart i ved at følge barnets initiativ og følge barnets opmærksomhed på det der giver mening for barnet, så det får en drive og endnu mere mod på at lære.</p> <p>2) Der er forskellige måder at bruge kroppen på og et af disse områder er netop at sanse og bearbejde sine sanseindtryk. Dette kommer helt klart til udtryk, når barnet får lyst til at søge efter svampe, se på dem, mærke forskellige svampe, dufte og bevæge sig rundt i forskelligt terræn for at lede efter svampene.</p>

<p>Vi vil derfor bestræbe os på at praksisudvikle....</p>	<p>Vi vil gribe det enkelte barns nysgerrighed - om det være sig indenfor natur, transformers, rumraketter, prinsesser mm, da vi helt klart også ser en læring i barnets spontane aktiviteter. Når barnets ideer bliver taget alvorlige, føler det en lyst til at åbne øjnene op for omverdenen og mod til deltagelse og initiativ.</p>
<p>Vi vil derfor undersøge...</p> <p>Metoden bliver....</p> <p>Næste skridt bliver at....</p>	<p>Om barnet/ børnegruppen får mere lyst og motivation til læring, når der også tages udgangspunkt i barnets nysgerrighed.</p> <p>At følge barnets/børnegruppens spor.</p>

Daglige rutiner

Aktuelle eksempler på læringsmiljøer i løbet af hele dagen Max. 3 eksempler	Et barn kommer ofte i konflikter og bliver meget vred i situationer og siger ofte nej, uden tilsyneladende rød tråd i disse situationer. Situationerne kan ofte munde ud i uhensigtsmæssige reaktioner både til og fra andre børn. Dette kan foregå i både voksen og børneinitierede aktiviteter, og på alle tidspunkter af dagen.
Hvilke læreplanstemaer er særligt i spil?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Alsidig personlig udvikling 2. Social udvikling
I relation til indholdsbeskrivelser og mål for de udvalgte læreplanstemaer bliver vi opmærksomme på at....	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hjælpe barnet med at håndtere konflikter hensigtsmæssigt uden at miste gåpåmod, samt øve barnet i at håndtere modgang og udfordringer uden barnet mister sin livsduelighed. Personalet vil sikre at udfordringerne ikke overstiger barnets kompetencer eller grænser ved at have fokus på egen pædagogiske tilgang 2. Have fokus på at barnet skal have en fornemmelse for empati i forhold til egne og andres følelser, så dette kan understøtte samspillet med andre - både børn og voksne. De voksne skal møde barnet med positive forventninger så barnet får gåpåmod og positive forventninger til omverdenen
Vi vil derfor bestræbe os på at praksisudvikle....	Personalets tilgang til barnet
Vi vil derfor undersøge... Metoden bliver.... Næste skridt bliver at...	Om der kommer færre konflikter og færre uhensigtsmæssige reaktioner hvis vi ændrer vores tilgang til pågældende barn At have fokus på egen pædagogik og en ændret tilgang til barnet, som ovennævnt. I situationer hvor vi ved der eventuelt kan komme en reaktion, afhjælper vi barnet ved at sige "Vi kan klare det sammen" eller "Skal vi hjælpe hinanden?". Der anvendes PLC Se om vores tiltag virker og opsamle observationer over det næste stykke tid

Etablering af evalueringskultur Inddragelse af forældrebestyrelsen

Organisering:

- *Hvordan arbejdes der løbende med den pædagogiske læreplan? I hvilke sammenhænge og hvor ofte?*
- *Hvordan inddrages forældrebestyrelsen i udarbejdelsen af, evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan?*
- *Hvordan evalueres arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?*
- *På hvilken måde vil den løbende pædagogiske dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse blive opsamlet og indgå i evalueringen?*

I lokalområde 5 vil vi mødes regelmæssigt for gennem samarbejde og sparring med hinanden på ledelsesplan implementere og evaluere den pædagogiske læreplan. Dette gøres hvert andet år.

I de enkelte afdelinger/ dagtilbud vil vi på PLF-møder reflektere, justere og evaluere ved inddragelse af PLC og andre værktøjer, dette gøres 4 gange årligt.

I forhold til implementering og evaluering er forældrebestyrelsen vores samarbejdspartner. Læreplanen vil derfor løbende være på dagsordenen, så forskellige temaer kan drøftes. Bestyrelsen vil her blive inddraget med henblik på at skabe en fælles forståelse for delementerne og den praksis der findes i de enkelte afdelinger.

Læreplanen er et dynamisk værktøj og dokumentation vil derfor justere sig efter hverdagen og indholdet. På forældremøder, i praksisfortællinger, "opslag" i huset og andre dokumentationsformer vil vores hverdag kunne ses på forskellig måde. Med denne arbejdsform tilgodeses både børnegruppens og det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Stikord:

- PLC
- -tema tages op kvartalsvis
- Løbende på PLF-møder (p-møder)
- Når temaet er omsat til praksis, "ny praksis etableret"
- Øje for at alle temaer bliver brugt